

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO TURIZMA**

Međunarodna konferencija „Zeleni i pristupačni turizam”

Split
3.- 4. studenoga 2016.

CROATIA

**Akcijski plan razvoja zelenog turizma
i
Nacionalni program razvoja socijalnog
turizma**

Senka Daniel

*voditeljica Odjela za multilateralnu suradnju
Ministarstvo turizma Republike Hrvatske*

Sadržaj

- **Akcijski plan razvoja zelenog turizma**
 - Uvod u Akcijski plan
 - Unapređenje okolišne održivosti turizma u Hrvatskoj
 - Unapređenje turističkog vrednovanja prirodne baštine u Hrvatskoj

- **Nacionalni program razvoja socijalnog turizma**
 - Uvod u Akcijski plan razvoja socijalnog turizma
 - Temeljne odrednice socijalnog turizma
 - Ciljne skupine razvoja socijalnog turizma
 - Dionici razvoja socijalnog turizma
 - Projekti razvoja
 - Nacionalna mreža hostela
 - Nacionalna udruga za razvoj socijalnog turizma
 - Analiza i unaprjeđenje zakonodavnog okvira
 - Izrada baze podataka
 - Izrada interaktivnog prodajno-komunikacijskog web portala
 - Povoljnija ponuda turističkih proizvoda i usluga
 - Podizanje razine javne svijesti o značaju socijalnog turizma

Akcijnski plan razvoja zelenog turizma

Uvod u Akcijski plan razvoja zelenog turizma

- Izrađen u suradnji s Institutom za turizam prema narudžbi Ministarstva turizma Republike Hrvatske
- Predstavlja korak u provedbi Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.
- „**Zeleni turizam**” – ne podrazumijeva posebnu vrstu turizma, već horizontalnu temu relevantnu za sve vrste turizma
- **Dvije podteme:**
 - Unapređenje **okolišne održivosti** turizma u Hrvatskoj
 - Unapređenje turističkog **vrednovanja prirodne baštine** u Hrvatskoj

Unapređenje okolišne održivosti turizma u Hrvatskoj

- **Glavna vizija** – pozicioniranje Hrvatske kao predvodnice u održivom upravljanju turizmom u EU do 2020. te kao zemlje s najboljom svjetskom praksom zaštite okoliša

Prednosti:

- Potencijal za unapređenje (solarna tehnologija, korištenje geotermalnih izvora, uštede energije, vode, itd.)
- Rastuća potražnja za višom okolišnom kvalitetom odredišta, razvijanje kapaciteta, znanja i iskustva (državni certifikati poput Oznaka kvalitete „Q” za hotele te „Prijatelj okoliša” za hotele i kampove, certifikate poput EMAS, "EU Ecolabel" i ETIS)
- Dostupne financijske potpore

Nedostaci:

- **niska trenutna okolišna učinkovitost sektora** (nedovoljna primjena zelenih tehnologija u hotelima, kampovima, privatnim smještajima i marinama; potrebno investiranje u energetska održivost)
- **Neuspostavljen sustav zaštite okoliša** (sustavni problemi za dobivanje dozvola za ugradnju solarnih panela za proizvodnju struje ograničavaju širu primjenu)
- **nedovoljno sustavan pristup** (nepostojanje komunikacije s tržištem predvodnika primjene zelene prakse u turizmu, poput npr. certificiranih hotela i kampova)
- **Nepostojanje sustavnog informiranja o energetska učinkovitosti, obnovljivoj energiji**, itd.

Programi i mjere

Programi	Mjere
Kontinuirano i sustavno unapređenje okolišne održivosti turizma u Hrvatskoj	<ol style="list-style-type: none"> 1. oformiti Radnu grupu za provođenje Akcijskog plana 2. razvoj portala www.odrzivi.turizam.hr kao središnje platforme za osvješćivanje, motiviranje, informiranje, komunikaciju, edukaciju, razmjenu iskustava, viđenja, znanja, umrežavanje, pružanje savjetodavne pomoći, promociju najbolje prakse i smjernica za održivi turizam 3. poticanje i koordinacija profesionalnih i cehovskih udruga
Unapređenje okolišne održivosti turizma na razini turističkih destinacija	<ol style="list-style-type: none"> 1. uspostava i jačanje kapaciteta DMO-a za poticanje, potporu, planiranje, koordiniranje i upravljanje održivim razvojem destinacije 2. pilot projekt praćenja, mjerenja, upravljanja i certificiranja održivosti destinacije u skladu s postojećim sustavima praćenja održivosti destinacije 3. diseminacija prakse certificiranja održivosti destinacija 4. unapređenje zelene infrastrukture unutar destinacije 5. odterećivanje najopterećenijih destinacija i odredišta
Unapređenje okolišne održivosti turizma na razini pojedinog ugostiteljsko turističkog pružatelja usluga	<ol style="list-style-type: none"> 1. standardiziranje i certificiranje održivosti pojedinačnih ponuditelja ugostiteljsko-turističkih usluga 2. uspostava B2B platforme za promoviranje rješenja u unapređenju okolišne učinkovitosti i održivosti u turizmu (npr. strukturna rješenja koja nude standardi „EU Ecolabel” poput zbrinjavanja otpada, energetska učinkovitost, obnovljiva energija, reduciranje potrošnje i zagađenja voda) 3. programi sufinanciranja projekata unapređenja upravljanja okolišem (i učinkovitosti korištenja resursa) na razini pojedinačnih pružatelja ugostiteljsko-turističkih usluga 4. ozelenjivanje malih iznajmljivača
Unapređenje imidža Hrvatske kao destinacije održivog turizma	<ol style="list-style-type: none"> 1. integracija aspekta održivosti u imidž Hrvatske na međunarodnim predstavljajima i na web stranicama HTZ-a 2. nacionalni web portal za promociju održivih turističkih destinacija i certificiranih zelenih individualnih pružatelja ugostiteljsko-turističkih usluga

Unapređenje turističkog vrednovanja prirodne baštine u Hrvatskoj

- **Glavna vizija** – Hrvatska kao predvodnica europskog turizma prirodne baštine

Prednosti:

- izniman razvojni kapital i komparativna prednost koju Hrvatska ima u bogatoj, raznolikoj i očuvanoj prirodnoj baštini te još uvijek živoj kulturnoj baštini ruralnih područja
- značajni nedavni iskoraci i ulaganja u infrastrukturu za bolje turističko vrednovanje prirodne baštine, te uspješniju tržišnu promociju uz nju vezane turističke ponude

Nedostaci:

- **neiskorišteni potencijali**
- **pritisci na prirodnu baštinu** i još brži procesi nestanka tradicijskog načina življenja u ruralnim područjima
- **nedostatak suradnje među dionicima** (između zaštite i razvoja; između javnog, privatnog i civilnog sektora; između susjednih nacionalnih parkova unutar RH te s parkovima u susjednim zemljama)
- niz nedostataka u postojećem obliku turističke ponude (masovnost i posljedični pritisak na baštinu; niska razina kvalitete interpretacije i općenito turističke ponude; neefikasna naplata; nerazvijena turistička i komunalna infrastruktura; veliki broj nedostatnih planova upravljanja)

Programi i mjere

Programi	Mjere
Kontinuirano i sustavno unapređenje turističkog vrednovanja prirodne baštine u turizmu RH	<ol style="list-style-type: none"> 1. formiranje Radne grupe za provedbu Akcijskog plana 2. uspostava kataloga prirodne baštine (i veze na tradiciju / kulturu), s informacijom (narativ, foto, video) u formatu prikladnom za korištenje u interpretaciji u turizmu 3. izrada edukativnih materijala koji će pružateljima ugostiteljsko-turističkih usluga pomoći u osmišljavanju i pružanju usluga temeljenih na prirodnoj baštini (npr. priručnik za promatranje ptica; priručnik za interpretaciju bioraznolikosti podmorja za ronilačke centre i sl.) 4. edukativne radionice iz interpretacije prirodne baštine u turizmu za trenutne i buduće turističke pratitelje/voditelje, amatere, članove zelenih udruga. Izrada trening materijala koji omogućavaju osnovnu informaciju i barem djelomičnu samostalnu on-line edukaciju 5. nagrada za postignuća u razvoju održivog turizma temeljenog na prirodnoj baštini
Razvoj održive turističke ponude unutar i u okolini NP i PP	<ol style="list-style-type: none"> 1. formiranje formalnih partnerstva s lokalnom zajednicom i dionicima iz turizma te strateško planiranje razvoja turističke ponude u i oko zaštićenog područja 2. priprema i provedba projekata razvoja turističke infrastrukture unutar parkova (posjetiteljski centri, staze, signalizacija, skloništa za promatranje prirode) 3. razvoj raznovrsnih inovativnih vidova turističke ponude turizma posebnih interesa s doživljajem prirodne baštine kao značajnim elementom 4. povezivanje ponude unutar parka s turističkom ponudom izvan parka; plasman lokalnih tradicijskih proizvoda s pričom kroz turističku ponudu
Očuvanje i turističko vrednovanje zaštićene prirodne baštine na regionalnoj i lokalnoj razini	<ol style="list-style-type: none"> 1. formiranje formalnih partnerstva s lokalnom zajednicom i dionicima iz turizma te strateško planiranje razvoja turističke ponude, za sva zaštićena područja unutar županije priprema i provedba projekata razvoja turističke infrastrukture unutar parkova (posjetiteljski centri, staze, signalizacija, skloništa) 2. razvoj raznovrsnih inovativnih vidova turističke ponude u turizmu posebnih interesa s doživljajem prirodne baštine kao značajnim elementom nadzor nad poštivanjem standarda očuvanja prirodne baštine i kvalitete turističke ponude dogovorenih i specificiranih u koncesijskom odobrenju
Na razini destinacija očuvati, unaprijediti i turistički vrednovati prirodnu baštinu	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvješćivanje, očuvanje, revitalizacija i predstavljanje / interpretacija baštine kroz uspostavu interpretativnih centara lokalne baštine 2. očuvanje i unapređenje prirodne baštine unutar destinacije: revitalizacija zelene infrastrukture, prvenstveno kroz hortikulturno uređenje autohtonim biljkama
Marketing i promocija prirodne baštine i na njoj temeljene turističke ponude	<ol style="list-style-type: none"> 1. stvaranje kritične mase i kvalitete ponude raznih vidova turizma posebnih interesa koja omogućava međunarodnu promociju na specijaliziranim tržištima za te vrste turizma 2. izrada portala radnog naziva „Hrvatska – park Europe“ 3. promocija na međunarodnim turističkim sajmovima i kroz organizaciju događanja visoke vidljivosti 4. umrežavanje ponude unutar Hrvatske te sa srodnom ponudom u susjednim zemljama 5. poticanje afirmiranja vrijedne prirodne baštine

 CROATIA

**Nacionalni
program razvoja
socijalnog turizma
-
Turizam za sve**

Uvod u Akcijski plan razvoja socijalnog turizma – turizma za sve

- Akcijski plan izrađen **u suradnji s Institutom za turizam**, prema narudžbi **Ministarstva turizma Republike Hrvatske**

➤ **Vizija razvoja socijalnog turizma:**

- *U 2020. godini socijalni turizam u RH biti će razvijen i prepoznatljiv turistički proizvod podjednako usmjeren na sve društveno zapostavljene skupine, a osobito na djecu i mlade, umirovljenike i osobe s invaliditetom. Kroz razvoj turističke ponude s područja socijalnog turizma svakoj osobi će se osigurati temeljno ljudsko pravo na odmor i razonodu, uz istovremeno smanjenje sezonalnosti i poticanje gospodarskog rasta područja na kojima se razvijaju sadržaji socijalnog turizma.*

- U Strategiji razvoja hrvatskog turizma prepoznat kao **mjera za podizanje konkurentnosti** hrvatskog turizma

➤ **Strateški cilj:**

- održivost i unapređenje destinacijskog proizvoda
- obogaćivanje destinacijske ponude turističkih doživljaja

Temeljne odrednice socijalnog turizma – turizma za sve

 CROATIA

Ciljne skupine razvoja socijalnog turizma

- Djeca
- Mlađe punoljetne osobe (do 30 godina)
- Starije osobe (65+)
- Osobe s invaliditetom
- Sudionici i stradalnici Domovinskog rata

Dionici razvoja socijalnog turizma u RH

Ministarstvo turizma

Nositelj i koordinator Nacionalnog programa razvoja socijalnog turizma

Hrvatski ferijalni i hostelski savez

Ključni nositelj programa za ciljnu skupinu djece i mladih te smještajnih kapaciteta za sve ciljne skupine

Ministarstvo socijalne politike i mladih Ministarstvo branitelja

Savjetodavna uloga u kreiranju programa za sve ciljne skupine
Savjetodavna uloga u kreiranju programa za sudionike i stradalnike Domovinskog rata

Matica umirovljenika Hrvatske

Koordinator programa za umirovljenike

Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida Udruga za promicanje istih mogućnosti

Koordinator programa za osobe s invaliditetom

Projekti razvoja socijalnog turizma – turizma za sve

1. Pokretanje nacionalne mreže hostela
2. Osnivanje nacionalne udruge za razvoj socijalnog turizma
3. Analiza i unapređenje zakonodavnog okvira
4. Izrada baze podataka
5. Izrada prodajno-komunikacijskog kanala (mrežnog portala) s informacijama o ponudi socijalnog turizma
6. Nacionalni program odmorišnih bonova
7. Kampanja podizanja svijesti o značaju socijalnog turizma

Projekti razvoja socijalnog turizma – turizma za sve

**Nacionalna udruga za razvoj
socijalnog turizma**

**Analiza i unaprjeđenje zakonodavnog
okvira**

***Nacionalna
mreža hostela***

**Izrada baze podataka i
komunikacijsko-prodajnog web
portala**

**Podizanje razine javne svijesti o
značaju socijalnog turizma**

Nacionalna mreža hostela

- Nositelji: MINT i HFHS
- Identificiranje starih i zapuštenih objekata u javnom vlasništvu koje je moguće prenamijeniti za potrebe socijalnog turizma prema kriterijima
 1. Ekonomske opravdanosti i financijske isplativosti
 2. Mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom
 3. Potencijala za podizanje standarda lokalne zajednice
- Objekti su u javnom vlasništvu
- Objektima operativno upravlja HFHS
- Korisnici objekata: sve ciljne skupine s područja socijalnog turizma
- Lokalna zajednica

Nacionalna udruga za razvoj socijalnog turizma

- Institucionalno organiziranje dionika
- Poticanje suradnje među dionicima
- Usvajanje definirane vizije razvoja socijalnog turizma
- Razvoj socijalnog turizma u skladu s preporukama iz Nacionalnog programa
- Provedba projektnih prijedloga
- Praćenje razvoja i poduzimanje korektivnih akcija
- Rješavanje tekućih problema vezanih za razvoj socijalnog turizma

Analiza i unaprjeđenje zakonodavnog okvira

- ❑ Zakonska deregulacija i usklađivanje propisa koji su važni za neometani razvoj socijalnog turizma
- ❑ Zakon o pružanju usluga u turizmu
- ❑ Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti
- ❑ Zakon o organiziranom odmoru djece i omladine
- ❑ Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“
- ❑ Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima objekata iz skupine hoteli – posebni standardi za starije osobe (br. 10 Priloga XII Pravilnika) i posebni standardi za osobe s invaliditetom (br.17 Priloga XII Pravilnika)
- ❑ Zakon o boravišnoj pristojbi

Izrada baze podataka

- ❑ Evidentiranje, popisivanje i razvrstavanje pristupačnih smještajnih objekata
- ❑ Izrada relacijske baze podataka
- ❑ Implementacija 'on-line' sustava pretraživanja
- ❑ Implementacija BI sustava (*sustava poslovne inteligencije*) s ciljem analize podataka
- ❑ Implementacija 'on-line' GIS (*geografski informacijski sustav*) sustava radi mogućnosti analize prostornog rasporeda podataka
- ❑ Sustavno praćenje i ažuriranje podataka u bazi
- ❑ Popularizacija baze u javnosti

Izrada interaktivnog prodajno-komunikacijskog web portala

- ❑ Objedinjavanje sveukupne pristupačne ponude na jednom mrežnom mjestu
- ❑ Veća vidljivost ponude na Internetu
- ❑ Kontinuirana dostupnost podataka
- ❑ Porast potražnje i veći stupanj iskorištenosti smještajnih kapaciteta
- ❑ Bolja informiranost korisnika o svim elementima ponude socijalnog turizma
- ❑ Porast povjerenja korisnika u ponudu socijalnog turizma
- ❑ Podizanje razine kvalitete usluga temeljem podataka dobivenih od strane korisnika
- ❑ Afirmacija i porast prepoznatljivosti socijalnog turizma u široj društvenoj zajednici

Kreiranje povoljnije ponude turističkih proizvoda i usluga

- Razvoj sustava odmorišnih bonova
- Povoljnija ponuda kod posjeta NP, PP, muzejima i sličnim turističkim sadržajima
- Povećanje socijalne uključenosti ekonomski obespravljenih osoba
- Smanjenje sezonalnosti turističke potražnje – produženje sezone
- Smanjenje nezaposlenosti u receptivnim područjima
- Jačanje socijalne kohezije
- Povećanje javnog interesa za socijalni turizam

Podizanje razine javne svijesti o značaju socijalnog turizma

- Veća afirmacija socijalnog turizma u široj društvenoj zajednici
- Povećanje interesa javnosti za socijalni turizam
- Razvoj dodatne turističke ponude i turističkih sadržaja namijenjenih ciljnim skupinama s područja socijalnog turizma
- Povećanje razine kvalitete usluga s područja socijalnog turizma
- Povećanje razine tolerancije lokalnog stanovništva prema korisnicima usluga socijalnog turizma

Hvala na pažnji!

Senka Daniel

Voditeljica Odjela za multilateralnu suradnju
Ministarstvo turizma Republike Hrvatske

Tel.: +385(1) 6169 300

E-mail: senka.daniel@mint.hr